
Analiza SWOT UKSW 2017

w zakresie jakości
kształcenia

Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia
Ośrodek Badań Jakości Kształcenia i Ewaluacji

Spis treści

Omówienie	3
1. Analiza SWOT UKSW w zakresie jakości kształcenia	4
2. Częstkowa analiza SWOT przygotowana przez Samorząd Studentów	16
3. Analiza PEST i SWOT WNHIS.....	17
4. Zalecenia naprawcze WNP	25
5. Propozycja zaleceń w zakresie poprawy jakości kształcenia na rok akademicki 2017/2018	26

Omówienie

Materiał został opracowany na podstawie analiz przygotowanych przez:

- dziewięć wydziałów: Wydział Biologii i Nauk o Środowisku (WBNS), Wydział Filozofii Chrześcijańskiej (WFCh), Wydział Matematyczno-Przyrodniczy. Szkoła Nauk Ścisłych (WMP.SNŚ), Wydział Nauk Historycznych i Społecznych (WNHiS), Wydział Nauk Humanistycznych (WNH), Wydział Nauk Pedagogicznych (WP), Wydział Prawa i Administracji (WPiA), Wydział Prawa Kanonicznego (WPK), Wydział Studiów nad Rodziną (WSR) – brak opracowania Wydziału Teologicznego;
- ogólnouczelniane jednostki dydaktyczne: Studium Języków Obcych (SJO), Studium Pedagogizacji (SP), Studium Wychowania Fizycznego (SWF);
- Samorząd Studentów (SaS);
- Dział Kształcenia (DK);
- Ośrodek Badań Jakości Kształcenia i Ewaluacji (OBJKiE).

Ze względu na to, że analiza sporządzona na WNHiS stanowi odrębną całość, została przedstawiona oddzielnie. Osobno zaprezentowano też analizę przygotowaną przez studentów jako odbiorców oferty uczelni. Ponadto zamieszczono propozycje zmian mających na celu poprawę jakości kształcenia na wydziale, które sformułował WNP.

Na podstawie przeprowadzonej analizy SWOT Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia (UKJK) określa zalecenia w zakresie poprawy jakości kształcenia na rok akademicki 2017/2018. W ostatniej części opracowania zamieszczono propozycję celów i zadań – do uzgodnienia i wypełnienia przez UKJK.

1. Analiza SWOT UKSW w zakresie jakości kształcenia

POZYTYWNE MOCNE STRONY	NEGATYWNE SŁABE STRONY
<p>WSZJKiD</p> <ul style="list-style-type: none"> • System oceniony dobrze przez PKA w ramach kontroli na WSR • Wewnętrzne szkolenia z zakresu jakości kształcenia oraz inne szkolenia, które wspomagają pracę na wydziałach – wymiana doświadczeń • Spójny system zapewniania jakości kształcenia na poziomie wydziału i kompetentny skład komisji zapewniających jakość kształcenia na WPiA • Sprawne radzenie sobie z nieprawidłowościami pojawiającymi się w toku procesu kształcenia na WPiA • Większa dbałość o poziom metodologiczny i treściowy prac dyplomowych i ich zgodności z kierunkiem studiów na WSR • Zapewnienie studentom kontaktu z władzami i z pracownikami naukowo-dydaktycznymi w ramach regularnych dyżurów • Regularne hospitacje zajęć na większości wydziałów 	<p>WSZJKiD</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udział nauczycieli akademickich w procesie tworzenia programów kształcenia i programów studiów na WSR jest niewystarczający • Brak regularnych hospitacji zajęć na WSR • Trudności w bieżącej realizacji wszystkich elementów systemu zapewniania jakości kształcenia na WSR, np. oceny zajęć dydaktycznych przez studentów • Niska frekwencja w badaniach ewaluacyjnych (WSR) • Małe urozmaicenie metod weryfikacji realizacji efektów kształcenia w zakresie umiejętności i kompetencji (WSR) • Niski poziom świadomości znaczenia procedur zapewniających jakość kształcenia wśród pracowników naukowo-dydaktycznych na WPiA • Ograniczenia wynikające z nadmiaru szczegółowych rozwiązań przyjętych w Księdze procedur UKSW (WPiA) • Słaby stopień informacji zwrotnej uzyskanej z ankiet studenckich na WNH • Niewielki stopień wdrażania przez jednostki zaleceń i procedur dotyczących jakości kształcenia opracowanych w zespołach uniwersyteckich (np. prace UKJK, Księga procedur) (OBJKiE) • Niewystarczające wykorzystanie wyników oceny zajęć dokonywanej przez studentów dla poprawy jakości kształcenia. Słaba promocja tego badania i niska frekwencja w nim (OBJKiE) • Niedostosowanie procedur związanych z wewnętrznym systemem zapewnienia jakości kształcenia do rzeczywistości (konieczność zmiany zarządzenia 49/2015 Rektora UKSW) (OBJKiE)
<p>Oceny PKA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pozytywne ocena PKA dla kontrolowanych kierunków studiów 	<p>Oceny PKA</p> <p><i>Brak raportów pokontrolnych z ostatnich wizytacji PKA</i></p>
<p>Zgody MNiSW na uruchomienie kolejnego stopnia studiów</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uzyskanie zgody na prowadzenie studiów II stopnia na kierunku inżynieria środowiska 	

<p>Kształcenie i programy studiów</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ciągły rozwój w zakresie oferty kształcenia, uruchamianie nowych kierunków (m.in. muzeologia, filologia włoska, człowiek w cyberprzestrzeni) • Udział pracowników, studentów i absolwentów oraz interesariuszy zewnętrznych w przygotowywaniu i doskonaleniu programów kształcenia • Okresowa weryfikacja programów nauczania oraz ocena efektów kształcenia na wydziałach, w tym również przez zewnętrzne firmy • Dobrze przygotowana oferta dydaktyczna studiów stacjonarnych, niestacjonarnych i doktoranckich WPK; zakres programowy studiów na WPIA szerszy od programów oferowanych przez inne uczelnie; szeroka oferta edukacyjna na kierunkach: pedagogika (studia I i II stopnia) i pedagogika specjalna (studia I stopnia) i o charakterze praktycznym – warsztaty, przedmioty do wyboru; zmieniająca się na WNH oferta zajęć uzupełniających, konwersatoriów, co roku modyfikowana; szeroka i ciekawa oferta dydaktyczna SWF (sporty drużynowe i indywidualne, obozy sportowe: letnie i zimowe, dyscypliny utylitarne – pływanie, wspinaczka) • Nowoczesne ujęcie kulturoznawstwa: położenie nacisku na m.in. na dialog międzykulturowy, problem migracji, kulturowy wymiar polityki międzynarodowej • Wprowadzenie na większości wydziałów zajęć w językach obcych (np. angielski, włoski) oraz uruchomienie specjalności w j. angielskim na kierunkach studiów (filozofia II stopnia, ochrona Środowiska II stopnia). Ponadto pełna oferta zajęć w j. angielskim dla programu Erasmus (30 ECTS w każdym semestrze) na filozofii, psychologii, ochronie środowiska), zajęcia na WNP w j. angielskim, która sprzyja kształtowaniu praktycznych umiejętności pedagogicznych, wzrost liczby zajęć fakultatywnych i konwersatoriów w obcych językach na WNH • Szeroka oferta specjalizacji, w tym: wprowadzenie od roku 2016-2017 specjalności na kierunku biologia cieszących się dużym zainteresowaniem studentów (biologia człowieka, biologia medyczna i molekularna); uruchomienie na kierunku psychologia 3 ścieżek edukacyjnych w ramach projektu „Inkubator PSI: modele kompetencyjne studenta psychologii” finansowanego przez NCBiR; utworzenie nowych specjalności na kierunku nauki o rodzinie (opiekun osób starszych i niepełnosprawnych oraz coaching 	<p>Kształcenie i programy studiów</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sprawa terminowego i poprawnego przygotowywania kart przedmiotów przez nauczycieli (WFCh) • Stosunkowo mały poziom kreatywności nauczycieli i ograniczone utożsamianie się ze środowiskiem uczelni nauczycieli i studentów (WFCh) • Studenci na II stopniu to często osoby pracujące w firmach (WMP. SNŚ) • Niski udział zajęć praktycznych prowadzonych w przedsiębiorstwach (WBNS) • Brak uprawnień do nadawania stopnia doktora i możliwości kształcenia na studiach III stopnia na WBNS • Nieuruchomienie kształcenia na studiach II stopnia na kierunku biologia na specjalności ekologia i mikrobiologia – słabe zainteresowanie studentów kształceniem w zakresie tematyki środowiskowej na WBNS • Mała liczba przeprowadzonych specjalistycznych szkoleń i studiów podyplomowych na WBNS • Realizacja programów studiów stacjonarnych wymaga dalszego doskonalenia. Brakuje powiązania programów studiów z prowadzonymi badaniami naukowymi na WSR • Zbyt mała liczba zajęć wyzwalających kreatywność i aktywność studentów, a także zbyt mało zajęć o charakterze praktycznym na WSR • Małe grupy studentów korzystających regularnie z oferty dydaktycznej na WSR • Niewystarczająca oferta zajęć w językach obcych, uniemożliwiająca zwiększenie liczby studentów z zagranicy na WSR • Stosunkowo duży procent studentów niepodejmujących studiów (WSR) • Brak wzajemnej współpracy z niektórymi wydziałami w kwestii uznawalności efektów kształcenia (WSR) • Nietrafione propozycje nowych studiów podyplomowych i kursów kształcenia na WPK • Liczne monografie i konwersatoria na WPIA niedążące do ukierunkowywania studenta na określony profil • Realizowanie tych samych treści na kilku przedmiotach na WPIA • Niski poziom wiedzy ogólnej studentów pierwszego roku na WPIA • Słaba znajomość języków obcych przez studentów na WPIA • Zbyt mała oferta studiów podyplomowych i innych form kształcenia ustawicznego na WPIA

<p>rodzinny); możliwość wyboru spośród kilku specjalności na WNP w zakresie każdego kierunku; oryginalność ofert dydaktycznej w ramach jednego kierunku na WNH: różnorodne specjalizacje (media w kulturze, glottodydaktyka, edytorstwo, komunikacja językowa), możliwość wyboru specjalizacji pierwotnie przypisanej do innego kierunku, co umożliwia indywidualizację procesu edukacyjnego (np. studenci filologii klasycznej mogą wybrać specjalizację z zakresu mediów lub zarządzania kulturą); unikatowe specjalizacje i kierunki w skali regionu lub kraju, jak zarządzanie kulturą czy muzeologia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elastyczność kształcenia; duża liczba przedmiotów do wyboru, zindywidualizowany tryb kształcenia na filologii klasycznej, nacisk położony na rozwój indywidualnych zainteresowań, rozszerzenie programu o mediewistykę na II stopniu filologii klasycznej • Interdyscyplinarny program kształcenia na WSR • Prowadzenie studiów doktoranckich na większości wydziałów • Posiadanie certyfikatów „Studia z Przyszłością” dla kierunków: filozofia II stopnia i psychologia • Oferta 8 studiów podyplomowych na WFCh, rozwijanie oferty studiów podyplomowych oraz kursów kwalifikacyjnych na WSR, które są odpowiedzią na aktualne zapotrzebowanie osób czynnych zawodowo, umożliwiających specjalizację zawodową oraz pogłębianie pasji naukowych; studia podyplomowe na WNP będące odpowiedzią na potrzeby rynku pracy i kształcenia przez całe życie • Wprowadzenie do programu studiów na WSR etyki zawodowej • Rozwijanie dzięki SWF wśród studentów chęci i potrzeby dbałości o zdrowie i sprawność fizyczną 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak w ofercie pełnych studiów prowadzonych w językach obcych • Brak certyfikatu językowego wydawanego przez UKSW • Niewystarczająca oferta w ramach <i>life long learning</i> (kursy, szkolenia, zajęcia e-learningowe) (DK) • Mało zróżnicowane metody dydaktyczne stosowane przez nauczycieli akademickich (DK) • W niewystarczającym stopniu dopracowane efekty kształcenia na WNH, zwłaszcza w odniesieniu do specjalizacji • Wciąż brak – mimo działań podejmowanych w tym zakresie – wystarczającej liczby zajęć o charakterze warsztatowym na WNH • Duży odpływ studentów w trakcie cyklu dydaktycznego na WNH • Zbyt mała ilość zajęć dających twarde kompetencje (np. znajomość specjalistycznego oprogramowania, języka obcego specjalistycznego w danej dyscyplinie) na co zwracali uwagę doktoranci w badaniu w 2016 r. (prawie 60% respondentów wskazało na szkolenia, a blisko ¼ na kursy językowe), a także pracodawcy w badaniach dotyczących styku edukacji i rynku pracy • Słaba współpraca międzynarodowa na poziomie kształcenia WNH • Niski odsetek obronionych prac doktorskich (OBJKiE)
<p>Dydaktyka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Współpraca wydziałów w zakresie dydaktyki (WPK, WT, WSR, WFCH) • Autonomia w tworzeniu autorskich programów i koncepcji dydaktycznych, co przekłada się na szeroki wachlarz form i metod nauczania w SJO • SJO jako jednostka wiodąca na UKSW pod względem e-learningu. • Kompetentny międzynarodowy zespół lektorów o wiedzy specjalistycznej także z dziedzin innych niż glottodydaktyka • Kursu zorganizowany przez SP z zakresu dydaktyki dla doktorantów • Element bazy dydaktycznej w postaci radia filozoficznego Sed Contra 	<p>Dydaktyka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Słabe przygotowanie nauczycieli akademickich w zakresie innowacyjności metod kształcenia na WPK • Niekorzystanie z metody e-learning na WPK, WNH • Zajęcia prowadzone SJO raz w tygodniu i grupach o zbyt dużej liczbie

<p>Nauka, badania, kadra naukowo-dydaktyczna</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rosnące zaangażowanie w pozyskiwanie grantów i projektów badawczych, aplikowanie przez pracowników o przyznanie grantów w różnych instytucjach państwowych i społecznych (we współpracy z podmiotami gospodarczymi) • Zwiększenie liczby grantów badawczych na niektórych wydziałach, m.in. na WMP.SNŚ, WNP • Zwiększenie aktywności naukowo-badawczej pracowników WMP.SNŚ • Kategoria B WBNS umożliwiająca prace B+R • Interdyscyplinarność badań nad małżeństwem i rodziną • Rozwój współpracy międzywydziałowej w realizacji projektów • Rozwój i umiędzynarodowienie wydziałowego periodyku naukowego „Studia nad Rodziną” (co przyniosło wyższą o 2 pkt ocenę w ewaluacji MNiSW) • Wzrost dotacji podmiotowej na utrzymanie potencjału badawczego WNP • Czasopismo WNP „Forum Pedagogiczne”, które otrzymało 10 pkt MNiSW • Wysokie kwalifikacje naukowo – badawcze i dydaktyczne pracowników WNP (17 samodzielnych pracowników i 14 niesamodzielnych pracowników). Utworzono seminarium podoktorskie, które ma na celu podnoszenie jakości pracy i kompetencji pracowników niesamodzielnych • Zdecydowana większość pracowników naukowo-dydaktycznych WNP ma wyróżniające oceny za całokształt pracy naukowo-dydaktycznej podczas procedury okresowej oceny nauczycieli akademickich. Rokrocznie wyróżniający pracownicy otrzymują nagrody Rektora UKSW, krzyże zasługi i medale KEN • Wysoko wykwalifikowana kadra dydaktyczna i naukowo-dydaktyczna SWF, SP 	<p>Nauka, badania, kadra naukowo-dydaktyczna</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obciążenie kadry dydaktycznej nadmierną ilością obowiązków administracyjnych (WNH) • Niekorzystne proporcje na WMP.SNŚ między liczbą młodych pracowników naukowych i liczbą pracowników samodzielnych ograniczające możliwości pracy naukowej i ubiegania się o granty • Brak możliwości zatrudniania asystentów, którzy mogliby być zaangażowani w prace naukowe na WBNS • Bardzo mała liczba pracowników naukowo-dydaktycznych ze stopniem doktora na WPK • Zbyt mała liczba samodzielnych pracowników naukowych reprezentujących nauki społeczne na WSR • Niedostatek kadry naukowej na WNH (zwłaszcza pracowników samodzielnych) specjalizujących się w pewnych określonych obszarach badawczych, co skutkuje koniecznością zatrudniania na umowy cywilnoprawne pracowników akademickich z innych ośrodków naukowych • Zmniejszająca się liczba pracowników etatowych, co ma znaczenie przy podejmowaniu zadań pozadydaktycznych (lektorzy zatrudnieni na umowę-zlecenie nie mają obowiązku ich podejmowania) oraz rodzi problemy administracyjne – nieobecność już jednego pracownika uniemożliwia dokonanie wyboru Rady SJO • Zbyt mała aktywność naukowo-badawcza wielu pracowników na WPK, WBNS • Mała liczba składanych projektów badawczych i badawczo-rozwojowych na WBNS • Brak realizacji projektów finansowanych w ramach programu PO WER na WBNS • Słaba współpraca naukowo-badawcza pomiędzy poszczególnymi katedrami na WSR • Brak współpracy z ośrodkami zagranicznymi w sferze badań, wymiany studentów i pracowników naukowych (WPK) • Niewystarczająca liczba szkoleń dla lektorów • Niedostosowanie kryteriów oceny pracownika do potrzeb pracowników dydaktycznych, opracowane pod kątem kadry naukowo-dydaktycznej (SJO) • Mała możliwość wyróżnień i nagród dla pracowników wydziału, np. nagroda dla najlepszego wykładowcy (WBNS) • Brak uprawnień WNH do nadawania stopni naukowych doktora i doktora
--	--

	<p>habilitowanego (poza literaturoznawstwem)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zbyt mały udział doktorantów w projektach badawczych (OBJKiE) • Niewielki kontakt ze środowiskiem międzynarodowym poprzez obecność wykładowców i studentów z innych krajów na WNH • Mała liczba studentów zagranicznych, mało grantów międzynarodowych, mała liczba wykładowców z zagranicy na WNH • Brak liczniejszej, wykwalifikowanej kadry przygotowanej do zarządzania wydziałem i podejmowania pracy organizacyjnej związanej z dydaktyką (WFCh) • Brak zainteresowania/możliwości uczestnictwa w grupach badawczych i wymianie zagranicznej (WMP.SNŚ)
<p>Kadra administracyjna</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wysoka jakość obsługi administracyjnej: stała troska o zapewnienie fachowości, sprawności i życzliwości obsługi studenta w dziekanatach, sekretariatach jednostek ogólnouczelnianych, bibliotekach wydziałowych • Dyspozycyjność władz dziekańskich oraz pracowników naukowo-dydaktycznych dla potrzeb studentów w ramach dyżurów i konsultacji 	
<p>Współpraca z otoczeniem zewnętrznym – instytuty badawcze, instytucje</p> <ul style="list-style-type: none"> • Współpraca z wieloma instytucjami, w których studenci kierunku biologia mogą realizować badania, których wyniki są podstawą przygotowania prac dyplomowych; kilku absolwentów zostało w tych instytucjach zatrudnionych lub przyjętych na studia doktoranckie • Współpraca z wieloma instytucjami, w których studenci WBNS mogą odbyć praktyki oraz praktyki absolwenckie zgodne z kierunkiem studiów • Współpraca z włoskimi środowiskami naukowymi czego rezultatem jest specjalistyczna oferta kształcenia na poziomie zajęć, specjalizacji czy kierunków na filologii włoskiej • Regularne (coroczne) zapraszanie na WFCh 3-6 profesorów wizytujących z zagranicy • 	
<p>Otoczenie zewnętrzne – pracodawcy, rynek pracy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Klarowny i wszechstronny model współpracy z pracodawcami (załącznik nr 1 do zarządzenia nr 68/2014 Rektora UKSW) • Dobrze realizowany program praktyk studenckich, który jest konsekwencją współpracy kadry dydaktycznej z pracodawcami, w tym w szczególności z instytucjami kultury, organizacjami pozarządowymi, managementem w sferze 	<p>Otoczenie zewnętrzne – pracodawcy, rynek pracy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brak zrozumienia przez wielu pracowników WBNS potrzeby realizacji badań we współpracy z firmami, potrzeby funkcjonowania wydziałowej rady biznesu, dostosowywania programów studiów do potrzeb rynku pracy itp. • Słaba współpraca z absolwentami na WBNS • Niewielki udział pracodawców w kształtowaniu polityki badawczo-dydaktycznej

<p>kultury. Wydział opracował funkcjonujący sprawnie system zwrotności informacji od organizatorów praktyk studenckich</p> <ul style="list-style-type: none"> • Współudział praktyków i ekspertów w programie zajęć specjalizacyjnych na WNH • Szeroka oferta programowa studiów WMP.SNŚ dopasowana do potrzeb rynku • Działalność Wydziałowej Rady Biznesu WBNS, udział członków Rady w kształtowaniu programów studiów zgodnych z potrzebami rynku pracy • Dostosowywanie kwalifikacji absolwenta WSR do potrzeb rynku pracy • Położenie nacisku na WNP na łączenie kompetencji miękkich i twardych, wzrost znaczenia zajęć kształcących kompetencje miękkie i branie pod uwagę wymogów rynku pracy, stopniowa ewolucja części przedmiotów w stronę wymogów rynku pracy, wzrost zajęć o charakterze praktycznym (np. stopniowa ewaluacja w tym kierunku na specjalności zarządzanie kulturą, na filologii włoskiej i klasycznej zaprogramowane zostały wspólne zajęcia praktycznych z zakresu kultury języka i stylistyki praktycznej) • Udział praktyków w realizacji programu studiów na WSR 	<p>na WPK</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niskie zainteresowanie sprawami publicznymi (WPIA)
<p>Współpraca z innymi jednostkami UKSW</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wspomaganie procesu kształcenia, jego organizacji i jakości przez jednostki administracji, takie jak Dział Kształcenia • Współpraca wydziałów z Biurem Karier w organizacji praktyk • Współpraca SJO z innymi jednostkami UKSW – CSI, inne jednostki w ramach projektów • Współpraca wydziałów na rzecz zapewnienia wysokiej jakości realizacji interdyscyplinarnego programu kształcenia na kierunku nauki o rodzinie • Pracownicy WNP prowadzą ogólnouczelnianą jednostkę Studium Pedagogizacji, dzięki której studenci UKSW mogą zdobywać kwalifikacje nauczycielskie 	<p>Współpraca z innymi jednostkami UKSW</p> <ul style="list-style-type: none"> • Słaba komunikacja między poszczególnymi jednostkami UKSW • Brak oficjalnych informacji na temat np. zmian kadrowych na poziomie centralnym UKSW • Brak wewnętrznej polityki informacyjnej
<p>Współpraca ze studentami i aktywność studentów</p> <ul style="list-style-type: none"> • Działalność kół naukowych na wszystkich wydziałach • Organizacja konferencji z udziałem studentów, np. na WBNS • Wspieranie działalności samorządu studentów przez WPIA • W SJO Kontakt ze studentami wszystkich wydziałów uczelni, którzy współpracują ze sobą w ramach projektów na zajęciach – interdyscyplinarność. • Współpraca kadry uczelnianej ze studentami, np. w studenckich projektach 	<p>Współpraca ze studentami i aktywność studentów</p> <ul style="list-style-type: none"> • Słabe zaangażowanie studentów w działalność samorządu studenckiego na WBNS • Brak studenckiego ruchu sportowego i kulturalnego na WBNS • Mała aktywność wydziałowej rady studentów oraz studenckich kół naukowych na WSR • Niskie zainteresowania aktywnością w kołach naukowych (obok wybitnych)

<p>kulturalnych (jak np. festiwale i inne wydarzenia kulturalne)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dobre relacje większości młodszych pracowników ze studentami, uwzględnianie opinii i uwag studentów (często pozyskanych na drodze nieformalnej) w kształtowaniu programu i metod kształcenia 	<p>studentów, zdolnych i bardzo zaangażowanych, istnieje bierność większości) na WPK</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mały poziom mobilności studentów (Erasmus, Most) (WFCh, WBNS, WPK, WSR) • Niski poziom zaangażowania studentów w tworzenie zespołów badawczych i realizację projektów zarządzanych przez kadre naukowo-dydaktyczną na WSR
<p>Opinie studentów i doktorantów</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utrzymująca się pozytywna ocena jakości obsługi w dziekanacie przez studentów w ankiecie OBJKiE • Pozytywna ocena pracowników naukowo-dydaktycznych przez studentów • Satysfakcja doktorantów z podjętych na UKSW studiów III stopnia • Bezpośredni i dobry kontakt z prowadzącymi 	<p>Opinie studentów i doktorantów</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mało zróżnicowana oferta zajęć dydaktycznych na studiach III stopnia (OBJKiE) • Renoma studiów III stopnia na UKSW tylko dla 21% badanych doktorantów była powodem do podjęcia tych studiów (OBJKiE) • Brak solidnego zaangażowania się w studiowanie przez część studentów
<p>Dofinansowanie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Umożliwienie studentom rozwoju osobistego i naukowego, poza tokiem studiów (liczne dofinansowania, pozyskiwanie sponsorów przez UKSW) 	<p>Dofinansowanie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stosunkowo niski fundusz dydaktyczny na WBNS, niepozwalający na podnoszenie jakości kształcenia w ramach zajęć laboratoryjnych • Ograniczony budżet SWF – ograniczone możliwości zakładanych planów • Niewystarczający przekaz informacji dotyczący rekrutacji w SP na poszczególnych wydziałach • Niska stawka za nadgodziny w trybie dziennym (SJO)
<p>Zasoby biblioteczne</p> <ul style="list-style-type: none"> • Możliwość korzystania przez pracowników i studentów z bazy książek IBUK Libra • Stałe wzbogacanie zasobów bibliotecznych (Biblioteki Głównej i wydziałowych) o pozycje polsko- i anglojęzyczne, wydawane w ostatnich latach • Unowocześnienie elektronicznego systemu bibliotecznego 	<p>Zasoby biblioteczne</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brak ogólnodostępnej biblioteki z pracami naukowymi na kampusie (WMP.SNŚ) • Brak nowoczesnej biblioteki, będącej centrum życia akademickiego (OBJKiE)
<p>Infrastruktura</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dobre wyposażenie sal dydaktycznych (aule, sale audytoryjne, laboratoryjne) • Duża liczba punktów gastronomicznych dla studentów • Strefy relaksu dla studentów • Przeniesienie zajęć na studiach stacjonarnych WSR na kampus ul. Wóycickiego ułatwiło studentom komunikację i korzystanie z pełniejszej oferty naukowo-dydaktycznej UKSW oraz ułatwiło pracownikom bezpośredni kontakt i współpracę w wielu dziedzinach z innymi wydziałami • Wszystkie zajęcia WBNS na kampusie przy ul. Wóycickiego • Baza lokalowa WNP o wysokim standardzie (budynek jest dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych, nowoczesne sale wykładowe, katedry, pokój dla studenckich kół naukowych, pokój dla matki z dzieckiem) 	<p>Infrastruktura</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brak stałego wydzielenia sal lub fragmentu budynku tylko do dyspozycji wydziału (instytutu) – niemożność wytworzenia odpowiedniego przyjaznego klimatu poprzez odpowiednią adaptację sal i przestrzeni będącej w dyspozycji WFCh • Ograniczony dostęp do wi-fi (WMP.SNŚ) • Część sprzętu komputerowego wymaga wymiany (WMP.SNŚ) • Ograniczone możliwości nadzoru technicznego nad sprzętem (WMP.SNŚ) • Zbyt mała liczba sal do dyspozycji WSR, szczególnie z przeznaczeniem na ćwiczenia i seminaria • Brak własnej bazy sportowej (SWF) • Trudności w uzyskaniu sal odpowiadającym potrzebom dydaktycznym SP

<ul style="list-style-type: none"> • Wysokiej jakości baza dydaktyczna WNP, komputeryzacja wszystkich katedr, wyposażenie wszystkich sal w projektory multimedialne i niektórych sal w tablice multimedialne, nowoczesny sprzęt do druku materiałów dostępny dla wszystkich pracowników. Na wydziale funkcjonują 3 pracownice: Pracownia Arteterapii, Pracownia Dydaktyki i Rehabilitacji Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną oraz Pracownia Tyflopedagogiki wyposażona w 20 stanowisk komputerowych i drukarkę brajlowską • Posiadanie Centralnego Laboratorium Psychologicznego oraz laboratoriów dla kierunku ochrona środowiska 	<ul style="list-style-type: none"> • Problemy z salami w SJO • Niedoinwestowanie SJO – budynek nr 4 odbiega mocno od standardów uczelnianych: niewystarczająco wyposażone sale w budynku nr 4 (problemy z kopiarką, papierem, brak rzutników, laptopów, innego sprzętu); złe warunki socjalne (stan pokoju lektorów, pomieszczeń sanitarnych); brak portierni w budynku nr 4, konieczność pobierania kluczy i sprzętu w budynku 21 • Mało efektywnie wykorzystywana baza dydaktyczna – zajęcia głównie odbywają się w godzinach 9.45-15.00 (DK) • Słabe warunki lokalowe na WNH, mała liczba sal, brak pomieszczeń dla administracji, zły stan infrastruktury technicznej służącej do celów dydaktycznych, co w znacznym stopniu odbija się na jakości zajęć, fatalny stan wi-fi i sieci informatycznych • Oddalenie kampusu od komunikacji miejskiej (brak połączenia WNH z węzłami komunikacyjnego), co skutkuje problemami z organizacją zajęć zwłaszcza dla pracujących studentów • Potrzeba podniesienia standardu technicznego i wyposażenia budynku nr 19 (WSR)
<p>Promocja i kształtowanie wizerunku wydziału/uczelni</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podejmowanie wielu działań związanych z promocją, w tym aktywny udział pracowników w prowadzeniu zajęć podczas organizowanych akcji promocyjnych, realizacja nakierowanych na ten cel projektów • Obecność wśród kadry WPIA licznych ekspertów w swoich dziedzinach, osób piastujących wysokie stanowiska państwowe oraz/lub występujących w mediach, co podnosi poziom kształcenia, urealnia wiedzę teoretyczną oraz podnosi status wydziału, co z kolei przyciąga studentów • Poszerzanie współpracy WSR z pracodawcami, którzy prowadzą działalność w zakresie promocji i ochrony małżeństwa i rodziny • Współpraca ze szkołami średnimi, m.in. WBNS • Udział studentów i absolwentów w promocji WSR 	<p>Promocja i kształtowanie wizerunku wydziału/uczelni</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uczelnia kojarzona jest z naukami humanistycznymi (WMP.SNŚ) • Brak uroczystości i imprez związanych z działalnością dydaktyczną WBNS • Wymagająca modyfikacji strona internetowa WSR
<p>SZANSE</p>	<p>ZAGROŻENIA</p>
<p>Szanse oddziaływania w najbliższym otoczeniu i w skali makro</p> <ul style="list-style-type: none"> • Migracja młodych osób do największych polskich metropolii, w tym Warszawy, szansą na zapewnienie kandydatów na studia • Duża liczba przedsiębiorstw zarejestrowanych w województwie mazowieckim 	<p>Zagrożenia w najbliższym otoczeniu i w skali makro</p>

<p>szansą na współpracę z interesariuszami zewnętrznymi w sektorze B+R</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udział w projektach POWER, podnoszenie kompetencji kadr dydaktycznych • Udział WMP w konkursach finansowanych przez NCN, NCBiR, UE • Uzyskanie kolejnych środków finansowych w ramach projektów na finansowanie oferty dydaktycznej • Możliwości korzystania z programów i funduszy europejskich, jak m.in. Erasmus Plus czy Kapitał Ludzki w procesie doskonalenia kształcenia • Zwiększenie jakości badań naukowych i rangi publikacji WMP • Uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego w dyscyplinie prawo kanoniczne • Przygotowanie wniosku o przyznanie uprawnień do nadawania stopnia doktora w dziedzinie nauk przyrodniczych • Rada Naukowa oraz Rada Recenzentów wydziałowego półrocznika „Studia nad Rodziną” została uzupełniona o przedstawicieli zagranicznych ośrodków naukowo-badawczych • Współpraca międzynarodowa na WSR w ramach umów bilateralnych z zagranicznymi ośrodkami naukowymi (organizacja konferencji, wspólne projekty naukowo-badawcze, publikacje) • Rosnące znaczenie w środowisku naukowym kadry WMP i jej poszerzenie • Zmniejszenie trudności komunikacyjnych w związku z przeniesieniem zajęć dydaktycznych WSR na kampus przy ul. Wóycickiego • Dbanie o rozpoznawalność WNP w środowisku naukowym w Polsce i za granicą poprzez nawiązywanie kontaktów z wiodącymi ośrodkami naukowymi • Umiejscowienie procesu kształcenia poprzez zapraszanie profesorów z zagranicy na wykłady, konferencje • Promocja WNP w najbliższym otoczeniu poprzez funkcjonujące Niepubliczne Przedszkole UKSW • Zwiększenie współpracy naukowej z zagranicą, m.in. na WMP • Zwiększenie liczby studentów z zagranicy, m.in. na WMP • Zwiększenie zainteresowania proponowaną ofertą dydaktyczną WFCh studentów z zagranicy • Nawiązywanie współpracy międzynarodowej z innymi uczelniami, m.in. na WPiA • Wzrastające możliwości współpracy międzynarodowej WNH z innymi ośrodkami akademickimi • Możliwość uzyskania certyfikatu „Studia z Przyszłością” dla pozostałych 	
---	--

<p>kierunków studiów</p> <ul style="list-style-type: none"> • Popularyzacja wyników prowadzonych badań, pisanie podręczników, udział w innych inicjatywach służących upowszechnianiu wiedzy z zakresu nauk o rodzinie • Uczestniczenie WSR w ustawicznym nauczaniu, poprzez takie formy, jak Uniwersytet Otwarty • Rozwijanie obecności w mediach (WSR) 	
<p>Wpływ aktualnych zasad finansowania uczelni wyższych</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ograniczenie limitów przyjęć na studia szansą na rekrutację lepszych kandydatów na studia i selekcję zdolniejszych studentów 	<p>Wpływ aktualnych zasad finansowania uczelni wyższych</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niskie wydatki państwa na rozwój szkolnictwa wyższego oraz badania naukowe w porównaniu z innymi krajami UE • Niekorzystny algorytm przyznawania dotacji finansowej przez MNiSW
<p>Zmiany w prawie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reforma szkolnictwa wyższego • Reforma systemu oświaty 	<p>Zmiany w prawie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Częste zmiany przepisów MNiSW dotyczące pracy naukowej oraz nadmierne zbiurokratyzowanie, co nie sprzyja zaangażowaniu nauczycieli w pracę dydaktyczną • Zapowiedź utworzenia kilku wiodących uczelni – może doprowadzić do utraty możliwości rozwoju i wymuszonego obniżenia potencjału naukowego i społecznego uczelni mniejszych oraz do ograniczenia pluralizmu w badaniach naukowych • Możliwe zmiany w programach studiów wyższych likwidujące wychowanie fizyczne (SWF) • Kolejna reforma szkolnictwa wyższego, w której wiele pomysłów grozi zaprzepaszczeniem dotychczasowego dorobku i konieczność zmian w wewnętrznym systemie zapewniania jakości kształcenia (WPiA) • Rosnąca biurokratyzacja (niezgodna z zapewnieniami władz ministerialnych), a zwłaszcza potrzeba skrupulatnego dokumentowania prowadzi do marnowania czasu, blokuje rozwój naukowy i utrudnia działalność dydaktyczną (WNP) • Zmiany w strukturze systemu edukacji i podstawach programowych dokonywane przez MEN wymagają ciągłych zmian w programach studiów przygotowujących do zawodu nauczyciela (WNP) • Konieczność znacznego ograniczenia miejsc w rekrutacji z uwagi na potrzebę zmiany stosunku liczbowego studentów do nauczycieli, zwłaszcza na studiach doktoranckich
<p>Zapotrzebowanie rynku pracy i interesariuszy zewnętrznych</p> <ul style="list-style-type: none"> • Duży rynek pracy w Warszawie i okolicach • Rosnące zainteresowanie działaniami projakościowymi uczelni ze strony 	<p>Zapotrzebowanie rynku pracy i interesariuszy zewnętrznych</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oczekiwania pracodawców skoncentrowane wokół praktycznych kompetencji i umiejętności absolwentów, które różnią się z rzeczywistością edukacyjną

<p>absolwentów i pracodawców</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nawiązywanie współpracy przez WBNS z firmami reprezentowanymi w radzie biznesu • Dyplom uczelni wyższej jako standard na rynku pracy • Wpływ oczekiwań pracodawców co do znajomości języków obcych przez kandydatów do pracy i wzrost mobilności studentów, m.in. dzięki wymianie w ramach programu Erasmus, na motywację do nauki języków obcych • Możliwość otwierania nowych kierunków studiów (sześć autonomicznych jednostek z art. 11 ust. 1) szansą na wzbogacenie oferty kształcenia i lepsze dostosowanie studiów do potrzeb społeczno-gospodarczych • Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi w opracowaniu modyfikacji programów kształcenia, celem ciągłej ich aktualizacji • Dostosowania oferty edukacyjnej WSR do aktualnych potrzeb rynku pracy we współpracy z Wydziałową Radą Biznesu • Współpraca WSR z podmiotami gospodarczymi w celu proponowania bardziej adekwatnej oferty edukacyjnej oraz możliwości odbywania praktyk i staży przez studentów • Udział praktyków pracujących na rzecz rodzin w realizacji programu studiów na WSR, szczególnie specjalności mediacje i negocjacje • Poszerzanie współpracy WSR z pracodawcami, którzy prowadzą działalność w zakresie promocji i ochrony małżeństwa i rodziny • Współpraca WNP z placówkami oświatowymi w Warszawie (hospitacje, wspólne konferencje, seminaria) • Wprowadzenie wymogów formalnych uczestnictwa uczelni w projektach B+R realizowanych przez przedsiębiorstwo • Uczestniczenie w stażach u pracodawców i przyjmowanie stażystów z przedsiębiorstw na WSR • Umowy o praktykach i stażach dla studentów WPIA z organami państwowymi • Programy wymiany pracowników 	<p>szkolnictwa wyższego, w tym UKSW</p>
<p>Zjawiska i tendencje, które mogą stanowić impuls do rozwoju kształcenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie pozycji wydatków na kształcenie na liście preferencji rodzin • Wysokie aspiracje Polaków co do wykształcenia dzieci – im wyższe wykształcenie rodziców, tym większe aspiracje w stosunku do dzieci • Wzrost mobilności zawodowej Polaków • Wzrastający popyt na specjalności rzadkie, niszowe • Wzrost wymagań jakościowych w stosunku do szkół wyższych 	<p>Zjawiska i tendencje, które utrudniają rozwój kształcenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niekorzystne zmiany demograficzne • Konkurencja w obszarze studiów w dziedzinie nauk społecznych i humanistycznych – Mazowsze regionem o największej liczbie absolwentów tych kierunków na tysiąc mieszkańców w grupie wiekowej 20-29 lat w Polsce • Inne uczelnie dające swoim absolwentom więcej praktycznych kompetencji, co może wpływać na obniżenie zainteresowania kandydatów na studia naszym

<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój technologiczny, który ułatwia komunikację wewnętrzną i zewnętrzną oraz rozwój social mediów • Nacisk na studia III stopnia szansą na poprawę jakości studiów doktoranckich • Nacisk na umiędzynarodowienie studiów szansą na rozwój oferty kształcenia i uczelni 	<p>Uniwersytetem</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wysoka konkurencja na rynku prac naukowych i badawczo-rozwojowych (WBNS) • Szkolnictwo wyższe niepubliczne coraz bardziej konkurencyjne pod względem jakości kształcenia, pozyskiwania środków finansowych, także kadry • Zmniejszenie zainteresowania kandydatów na studia studiami niestacjonarnymi • Brak zmian w programach studiów może prowadzić do zmniejszenia zainteresowania wydziałem (WPiA) • Niewielkie zainteresowanie studentów ofertą studiów w języku angielskim • Motywacja kandydatów na studia niezwiązana z rozwojem naukowym – jako czynnik utrudniający zapewnianie wysokiej jakości kształcenia • Dewaluacja dyplomu studiów wyższych, co często wynika z niskiego poziomu wiedzy i umiejętności absolwentów szkół wyższych • Upowszechnianie informacji na temat wysokiego bezrobocia wśród absolwentów szkół wyższych, w tym głównie kierunków humanistycznych i społecznych • Małe zainteresowanie kandydatów na studia kierunkami ścisłymi, co pośrednio związane jest również z niskim poziomem wiedzy z zakresu przedmiotów ścisłych, w tym matematyki • Negatywne trendy cywilizacyjne dotyczące zdrowia, sportu, turystyki i rekreacji (SWF)
---	--

2. Częstkowa analiza SWOT przygotowana przez Samorząd Studentów

POZYTYWNE	NEGATYWNE
<p style="text-align: center;">MOCNE STRONY</p> <ul style="list-style-type: none"> • bezpośredni i dobry kontakt z prowadzącymi • prowadzenie zajęć z języka obcego przez wykładowców posługujących się wyłącznie tym językiem (Filologia włoska) • unowocześnienie sposobu korzystania z oferty biblioteki • korygowanie i poprawa programu studiów przy uwzględnieniu uwag studentów (np. Wydział Nauk Humanistycznych) • zwiększająca się liczba wykładowców prowadzących zajęcia w sposób praktyczny • szeroka oferta studiów niestacjonarnych • naukowe sukcesy studentów i doktorantów na arenie ogólnopolskiej • duża liczba konferencji naukowych • czytelne przedstawienie sposobu rozliczania praktyk 	<p style="text-align: center;">SŁABE STRONY</p> <ul style="list-style-type: none"> • mała liczba studentów wyjeżdżających w ramach programu Erasmus • trudności z nadrobieniem różnicy programowej po powrocie z programu Erasmus • mała liczba wyjeżdżających osób w ramach programu MOST • mała liczba osób przyjeżdżających studentów zagranicznych w ramach programu Erasmus • niewielka liczba projektów badawczych, w których studenci mogliby rozwijać swoje praktyczne umiejętności • niezapełnianie sylabusów przez prowadzących • niezgodność materiału omawianego na zajęciach z materiałem przedstawionym w sylabusie • niezgodność sposobu zaliczenia ze sposobem przedstawionym w sylabusie • brak wyników kolokwium oraz egzaminów w ustalonym terminie • brak możliwości poprawy oceny negatywnej w drugim terminie • zbyt mała liczba przedmiotów prowadzonych w języku obcym • niski poziom lektoratów • niekorzystna infrastruktura (ograniczony dostęp do sali telewizyjnej, problemy z Internetem, które uniemożliwiają praktyczny sposób przeprowadzenia zajęć, brak punktów xero) • silne rozdrobnienie kół naukowych • mała liczba wykładowców z zagranicy • źle działające koła naukowe
<p style="text-align: center;">SZANSE</p> <ul style="list-style-type: none"> • możliwość odbywania praktyk w niepublicznym przedszkolu (studenci pedagogiki) • coraz skuteczniejsza promocja kierunków studiów • otwieranie nowych kierunków studiów (Muzeologia, Człowiek w cyberprzestrzeni) • pozytywne oceny PKA (przedstawiciel studentów) 	<p style="text-align: center;">ZAGROŻENIA</p> <ul style="list-style-type: none"> • zwiększająca się oferta dydaktyczna innych uczelni • wysoki poziom nauczania na innych uczelniach w Warszawie • zmiany w Ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym • niska parametryzacja na niektórych wydziałach

3. Analiza PEST i SWOT WNHIS

Narracyjny PEST (Political, Economic, Social, Technological)

Metoda PEST zwana jest inaczej generalną segmentacją otoczenia. Dzieli otoczenia na: polityczno-prawne, ekonomiczne, społeczne, technologiczne. Metoda ta służy do badania makro otoczenia organizacji. Istotą tego narzędzia jest określenie podstawowych sfer otoczenia, a więc tych obszarów, które mogą mieć kluczowy wpływ na funkcjonowanie organizacji i jej przyszłą strategię działania (analiza).

Sytuacja Wydziału Nauk Historycznych i Społecznych bazuje na kontekstowych czynnikach scenariuszy rozwojowych w zakresie szkolnictwa wyższego, w tym rozwiązaniach predykcyjnych OECD oraz Foresight Akademickie Mazowsze 2030. System kształcenia na poziomie wyższym determinują zmiany społeczne, demograficzne oraz gospodarcze. Zgodnie z prognozą demograficzną GUS oraz wynikami modelowania prognostycznego dla wiekowych kategorii edukacyjnych realizowanego w ramach FAM 2030 tendencje depopulacyjne w Polsce będą trwałe w przyszłości – najniższa wartość jest prognozowana dla 2025 roku. W kolejnych pięciu latach tendencja ta ulegnie odwróceniu i nastąpi wzrost o 11%. W konsekwencji tych zmian udział osób w tym wieku w populacji będzie systematycznie malał do 2024 roku. Na Mazowszu trend depopulacyjny będzie słabszy niż w obszarze referencyjnym (Polska) i wcześniej ulegnie inwersji ze względu na korzystne wskaźniki migracji, ale **depopulacja definiowała będzie lokalne polityki kształcenia w regionie**. Wskutek zmian demograficznych zredukowane będą studia niestacjonarne w uczelniach publicznych. Depopulacji towarzyszą procesy migracyjne młodych ludzi do największych polskich metropolii, w tym Warszawy (szansa dla Wydziału).

Polskę charakteryzują przestrzenne dysproporcje gospodarcze – nawet województwo mazowieckie jest regionem o największych w Polsce przestrzennych dysproporcjach rozwoju społeczno-gospodarczego: MOW – Metropolitalny Obszar Warszawski oraz pozostała część województwa – odznaczająca się wskaźnikami rozwoju ekonomicznego znacznie poniżej średniej krajowej. Konstatacja wskazuje na wpływ zróżnicowania przestrzennego na strukturę krajowego, regionalnego oraz lokalnych rynków pracy, ale i potrzeb kształcenia. Na obszarze kraju mamy zatem do czynienia z regionami o bardzo dobrej sytuacji gospodarczej i z regionami, które sytuują się dużo powyżej średniego poziomu bezrobocia w kraju, co warunkowane jest także **dekompozycją kompetencji, kwalifikacji i umiejętności posiadanych przez absolwentów do potrzeb rynku pracy**.

Wskaźnik NEET (odsetek osób młodych nie uczących się i nie pracujących) dla Polski wyraźnie wskazuje, iż jednym z podstawowych problemów strukturalnych jest **niskie zaangażowanie absolwentów po ukończeniu edukacji na rynku pracy**. Wskaźnik ten w Polsce wynosi 24,3%, w tym odsetek osób biernych zawodowo wynosi 14,4%. W krajach skandynawskich (Dania, Finlandia, Norwegia) wskaźnik ten kształtuje się na poziomie 6-9%, a więc jest istotnie niższy. W szczególności problem ten dotyczy osób które w większości przypadków zakończyły edukację formalną. Utrzymywanie się wysokiego poziomu

bierności zawodowej wśród osób młodych oznacza bardzo wysokie ryzyko ich długookresowego wykluczenia z rynku pracy, a co z tym idzie – ryzyko ubóstwa i wykluczenia społecznego.

Dodatkowo badania i analizy realizowane wśród przedsiębiorców ujawniają występowanie **zasadniczych dysproporcji między nabywanymi kompetencjami i umiejętnościami a potrzebami rynku pracy**. Problem niedopasowania systemu edukacji do potrzeb pracodawców ma swoje źródła, między innymi, w braku przepływu informacji między uczelniami a podmiotami rynku (sektora publicznego i prywatnego) oraz braku wykorzystania danych o potrzebach pracodawców przez organy podejmujące decyzje o kierunkach kształcenia. Trudności pracodawców ze znalezieniem odpowiednich pracowników pogłębia także fakt niewielkiego zainteresowania przekwalifikowaniem oraz podnoszeniem kwalifikacji przez absolwentów. Zjawisko to świadczy o **bardzo niskiej elastyczności zawodowej absolwentów**. Kwerendy badawcze Bilansu Kapitału Ludzkiego PARP wskazują, że lista fakultetów, które resort nauki uznał za potrzebne na rynku pracy jest błędna. Niektóre z nich dają słabsze gwarancje zatrudnienia niż zwykłe masowe kierunki. Centralny system finansowania przez MNiSZW kierunków zamawianych jest niepoprawny, ze względu na brak jakichkolwiek procedur modelowania podaży i popytu kierunków kształcenia uwzględniających immanentne cechy rynku pracy oraz występowanie zjawisk nieoznaczonych, czyli nieprzewidywalnych zdarzeń kontekstowych. Dodatkowo, obserwujemy zjawisko **drenażu rynku pracy i odpływu absolwentów na rynki zagraniczne**.

Badania losów absolwentów kierunków kształcenia na WNHIS zrealizowane przez Biuro Karier UKSW ujawniają, że **kandydaci na studia, a tym samym absolwenci pochodzą głównie z terenu województwa mazowieckiego (co najmniej od 3 lat)**. Województwo mazowieckie można podzielić na dwa obszary: metropolitalny warszawski – o najwyższym stopniu rozwoju gospodarczego w Polsce oraz pozostała część województwa – charakteryzującą się wskaźnikami rozwoju ekonomicznego znacznie poniżej średniej krajowej, a także występowaniem powiatów o skrajnie niskim poziomie rozwoju gospodarczego. Kandydaci na studia na kierunkach WNHIS pochodzą głównie z obszarów peryferyjnych Mazowsza. **Z drugiej strony ujawnia to bardzo dobrą „pozycję wyjściową” Wydziału do zaprojektowania strategii rozwoju w warunkach dobrych zasobów bazowych otoczenia.**

Województwo mazowieckie charakteryzuje **wysoka liczba zarejestrowanych przedsiębiorstw**, w tym podmiotów zatrudniających powyżej 250 pracowników, co **daje szansę do kooperacji Wydziału z interesariuszami zewnętrznymi w ramach sektora B+R**. Województwo mazowieckie, według danych statystyki publicznej, zdecydowanie **dominuje wśród najbardziej innowacyjnych regionów Polski**. W międzywojewódzkim indeksie ogólnego wskaźnika innowacyjności gospodarki województwo mazowieckie pozycjonowane jest na pierwszym miejscu, wyprzedzając województwa: małopolskie, dolnośląskie i śląskie. Także w zakresie sił sprawczych innowacji Mazowsze plasuje się na pierwszym miejscu **ze względu na liczbę absolwentów kierunków społecznych i humanistycznych na 1000 mieszkańców w grupie wiekowej 20–29**, co czyni koniecznym skonstruowanie Strategii WNHIS uwzględniającej **działanie Instytutów w sytuacji konkurencji**. W przekroju międzywojewódzkim ze względu na liczbę uczestników studiów doktoranckich w naukach społecznych i humanistycznych na 1000 mieszkańców w grupie wiekowej 25–34 województwo mazowieckie zajmuje trzecie miejsce.

Z drugiej strony Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego ujawnia, że **poziom innowacyjności polskich przedsiębiorstw i poziom wydatków państwa na rozwój szkolnictwa wyższego oraz badania naukowe są niskie w stosunku do innych krajów EU**. W rezultacie dostrzegalny transfer działalności badawczo-rozwojowej do sektorów gospodarki jest niewielki, identyfikujemy wysoki poziom emigracji wykwalifikowanej, a także brak koherencji między prowadzonymi przez jednostki naukowe i szkoły wyższe badaniami a potrzebami gospodarki. Niski bilans płatniczy Polski w dziedzinie wymiany handlowej w zakresie osiągnięć naukowo-technicznych, praw własności, patentów, licencji i znaków towarowych oraz usług technicznych to ponadregionalne konsekwencje niskiego udziału nakładów na rozwój sektora B+R w skali województwa i kraju.

Analiza SWOT WNHiS

Obszar i aspekty	Podmiot/podstawa formalna	Mocne strony	Słabe strony
1.1.	Okresowa ocena nauczyciela akademickiego	Załącznik 4 do Statutu UKSW/Wydziałowa Komisja ds. oceny pracowników	<p>Kompleksowy formularz oceny pracy obejmujący płaszczyznę naukową, dydaktyczną i organizacyjną, uzupełniony rekomendacjami Kierownika Katedry i Dyrektora Instytutu. Ocena ma charakter opisowy i stanowi rodzaj zalecenia w dalszym rozwoju zawodowym. W szczególnych przypadkach Dziekan lub Dyrektor Instytutu odbywa z pracownikiem rozmowę wyjaśniającą.</p> <p>Uzupełnienie o precyzyjną skalę ocen umożliwi generowanie rankingów oraz przełożenie oceny na nagrody i odznaczenia służące lepszemu motywowaniu pracowników w warunkach braku możliwości sterowania wysokością uposażenia.</p>
1.2	Hospitacje zajęć dydaktycznych	Regulamin hospitacji zajęć/ Harmonogram hospitacji/Formularz protokołu hospitacji zajęć/Dyrektor Instytutu; Kierownik katedry/dobre praktyki	<p>Szczegółowy protokół hospitacji umożliwi wszechstronną ocenę prowadzonych zajęć dydaktycznych. Obejmuje cele dydaktyczne i poznawcze, metodę prowadzenia zajęć. Prowadzący zajęcia ma obowiązek ustosunkowania się do oceny wystawionej przez osobę hospitującą (samodzielnego pracownika naukowego). W efekcie powstają zalecenia i rekomendacje.</p> <p>Stopniowe ulepszanie jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych dzięki uwzględnianiu zaleceń i rekomendacji.</p>
1.3	Badania wśród studentów dotyczące jakości zajęć dydaktycznych prowadzonych w jednostce	Dziekan przy pomocy Ośrodka Badań Jakości Kształcenia i Ewaluacji/Zarządzenie Nr 47/2010 Rektora Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z dnia 15 września 2010 r. w sprawie Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia	<p>Badanie prowadzone przez Ośrodek na zlecenie Dziekana umożliwi kompleksową ocenę jakości zajęć dydaktycznych oraz innych aspektów procesu kształcenia takich jak rozkład zajęć w ciągu dnia i tygodnia, zgodność odbywania się zajęć z planem, dostęp do sylabusów przed rozpoczęciem zajęć, informacja o formach zaliczenia, fachowość, sprawność i życzliwość obsługi studenta w dziekanacie, dostęp do informacji dotyczących spraw studenckich przez dziekanat, godziny przyjęć w dziekanacie, dostęp do książek i czasopism w bibliotece, dostęp do nowoczesnych urządzeń technicznych, dostosowanie infrastruktury do potrzeb osób niepełnosprawnych i inne. Skuteczniejsze motywowanie studentów (także poprzez publiczne ogłaszanie zmian będących konsekwencją wyników badania) umożliwi w przyszłości wykorzystanie ankiet np.: w procesie ewaluacji pracowników.</p> <p>Niski poziom responsywności nie daje dostatecznej podstawy do decyzji o charakterze administracyjnym.</p> <p>Niewielki zwrot ankiet ogranicza ich przydatność w kształtowaniu procesu kształcenia i ocenie jakości poszczególnych jego elementów.</p>
1.4	Zajęcia umożliwiające podnoszenie kwalifikacji metodycznych nauczycieli akademickich	Pracownicy WNHiS	<p>Metodyka design thinking</p> <p>Warsztaty z zakresu metodyki projektów realizowane przez CENTIR i BBN</p> <p>Podstawowy program kursu.</p>

1.5	Ocenianie organizacji procesu dydaktycznego pod względem scalenia sylwetki absolwenta z programem nauczania i planem studiów oraz metodami dydaktycznymi w spójną całość uwzględniającą tożsamość danego kierunku studiów i przedstawienie tej oceny w formie raportu dziekanowi.	Komisja do spraw Jakości Kształcenia na WNHIS/ Wydziałowa Rada Dydaktyczna	Komisja na poziomie jednostki umożliwia szczegółową i kompetentną ocenę tak proceduralnych jak i merytorycznych aspektów procesu dydaktycznego.	Należy dbać o rozłączność personalną komisji oraz komórek odpowiedzialnych za konceptualizację programu studiów.
1.6	Ocenianie udziału pracodawców w kształtowaniu koncepcji kształcenia oraz dostosowania kwalifikacji absolwenta do oczekiwań rynku pracy.	Biuro Karier/ Komisja do spraw Jakości Kształcenia na WNHIS/Wydziałowa Rada Biznesu.	Zobowiązanie Komisji do monitorowania procesu współpracy z pracodawcami w kształtowaniu koncepcji kształcenia oraz dostosowania kwalifikacji absolwenta do oczekiwań rynku pracy umożliwia stałą kontrolę na poziomie jednostki i powinno przyczyniać się do pogłębiania się współpracy.	Należy dbać o rozłączność personalną komisji oraz komórek odpowiedzialnych za współpracę z pracodawcami.
1.7	Regularne kontrolowanie (poprzez ankietowanie studentów, dyskusje z autorami opisów przedmiotów -sylabusów, z prowadzącymi zajęcia) prawidłowego przyporządkowania liczby punktów Europejskiego Systemu Transferu i Akumulacji (ECTS) różnym elementom dydaktycznym danego roku studiów i przedstawianie jej wyników w formie raportu dziekanowi.	Komisja do spraw Jakości Kształcenia na WNHIS	Wewnętrzny monitoring opisów przedmiotów stanowi dodatkową pomoc w ich konceptualizacji i doskonaleniu.	Rozłożenie drobiazgowej pracy na pojedynczych reprezentantów Instytutów.
1.8	Ocenianie stosownych kryteriów, przepisów i procedur oceny studentów i doktorantów według zasad określonych w § 4 ust. 1 pkt 1-3 Zarządzenia Nr 47/2010 i przedstawienie wyników tej oceny w formie raportu dziekanowi.	Komisja do spraw Jakości Kształcenia na WNHIS	Zmieniające się warunki (rozwój metod kształcenia, dostępność nowych technologii wspomagających proces dydaktyczny etc.) kształcenia pociągają za sobą konieczność stałego dostosowywania kryteriów, przepisów i procedur oceny studentów. Wprowadzenie zasady bieżącej oceny tychże na poziomie jednostki winno zapewniać podnoszenie jakości w tym zakresie.	Rozłożenie drobiazgowej pracy na pojedynczych reprezentantów Instytutów.
1.9	Ocenianie elementów organizacji procesu dydaktycznego służących zapewnieniu odpowiednich warunków kształcenia i warunków materialnych studenta i przedstawianie wyników tej oceny w formie raportu dziekanowi.	Komisja do spraw Jakości Kształcenia na WNHIS/Wydziałowe Komisje Dydaktyczne	Ewaluacja zajęć dydaktycznych według standardu PTE realizowana w systemie USOSweb. Prezentacja uśrednionych wyników w witrynie WNHIS Włączenie wyników ewaluacji do okresowej oceny pracownika	Brak samodzielności finansowej jednostki utrudnia efektywne wykorzystanie raportu przez adresata w części poświęconej ocenie warunków kształcenia.

1.10	Ocenianie badań naukowych prowadzonych w dyscyplinie lub dziedzinie związanej z danym kierunkiem studiów pod względem zgodności z tym kierunkiem i przedstawianie wyników tej oceny w formie raportu dziekanowi.	Komisja do spraw Jakości Kształcenia na WNHIS	Komisja na poziomie jednostki umożliwia szczegółową i kompetentną merytoryczną ocenę badań naukowych prowadzonych w dyscyplinie lub dziedzinie związanej z danym kierunkiem studiów pod względem zgodności z tym kierunkiem.	Brak systemu umożliwiającego premiowanie osób wyróżniających się w pracy badawczej. Luki tej nie wypełniają nagrody przyznawane pracownikom ze względu na ograniczone środki finansowe pozostające w gestii jednostki.
1.11	Sporządzanie wydziałowego raportu samooceny według wzoru określonego przez Uczelnianą Komisję ds. Jakości Kształcenia i przedstawianie go Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia wraz z opinią Rady Wydziału.	Komisja do spraw Jakości Kształcenia na WNHIS	Ustalenie ogólnouczelnianego katalogu działań służących monitorowaniu jakości kształcenia umożliwia porównanie ich implementacji i efektywności w poszczególnych jednostkach (porównanie poziome) oraz porównanie wyników wcześniejszych i następnych (porównanie pionowe). Prezentowanie raportu na witrynie WNHIS.	
1.12	Monitoring tematów prac licencjackich i magisterskich przed skierowaniem do zatwierdzenia na Radzie Wydziału	Dyrektorzy instytutów/dobre praktyki	Dodatkowy instrument umożliwiający w szczególności młodszym pracownikom naukowym konsultację tematów prac licencjackich i ew. magisterskich, których są promotorami.	W niektórych przypadkach brak powiązania tematów realizowanych prac licencjackich i magisterskich z obszarem tematycznym i badawczym poszczególnych katedr i specjalności, w ramach których powstają poszczególne prace. Restrykcyjne „profilowanie” tematyki prac dyplomowych może zniechęcać studentów i ograniczać ich kreatywność i indywidualną inicjatywę w zakresie konstruowania tematów prac.

Lp.	Obszar i aspekty	Podmiot / podstawa formalna	Szanse	Zagrożenia
1.1.	Okresowa ocena nauczyciela akademickiego	Dziekan/ Załącznik 4 do Statutu UKSW/Wydziałowa Komisja ds. oceny pracowników	Rekonstrukcja metod finansowania badań naukowych winna stymulować większy nacisk na badania naukowe i zewnętrzne pozyskiwanie środków na jej prowadzenie, co w sposób obiektywny wpłynie na zmianę postrzegania znaczenia poszczególnych płaszczyzn aktywności nauczyciela akademickiego. Siłą rzeczy coraz większą rolę odgrywać będzie płaszczyzna badawcza (kosztem dydaktycznej i organizacyjnej) szczególnie w przypadku projektów kwalifikowanych do dotacji budżetowej.	Rynkowe profilowanie badań może ograniczyć zakres zainteresowań badaczy do obszarów, w których najłatwiej uzyskać finansowanie kosztem badań podstawowych.
1.2	Hospitacje zajęć dydaktycznych	Dyrektor Instytutu; Kierownik katedry/dobre praktyki	Warto rozważyć hospitacje z udziałem interesariuszy, szczególnie w wypadku zajęć o charakterze praktycznym.	
1.3	Badania wśród studentów dotyczące jakości zajęć dydaktycznych prowadzonych w jednostce.	Dziekan przy pomocy Ośrodka Badań Jakości Kształcenia i Ewaluacji	Warto rozważyć tworzenie listy rankingowej wśród pracowników. Wówczas pojawi się możliwość obiektywizacji informacji na temat jakości własnych zajęć	Ryzyko obniżenia merytorycznego poziomu i wymagań dla uzyskania lepszej oceny zajęć ze strony studentów.
1.4	Zajęcia umożliwiające podnoszenie kwalifikacji metodycznych nauczycieli akademickich.	Kierownicy studiów doktoranckich/Programy studiów doktoranckich	Metodyka design thinking Warsztaty z zakresu metodyki projektów realizowane przez CENTIR i BBN	
1.5	Ocenianie udziału pracodawców w kształtowaniu koncepcji kształcenia oraz dostosowania kwalifikacji absolwenta do oczekiwań rynku pracy.	Biuro Karier/ Komisja do spraw Jakości Kształcenia na WNHis/Wydziałowa Rada Biznesu.	Należy szukać równowagi pomiędzy rynkowym i akademickim profilowaniem studiów. Służyć temu może np.: docelowe równoległe profilowanie większości kierunków akademicko i praktycznie wynikające z zapisów realizowanej reformy szkolnictwa wyższego.	Ryzyko rezygnacji z profilu ogólnoakademickiego i zubożenia programu zajęć pod presją oczekiwań rynku pracy i kosztem badań podstawowych.
1.6	Regularne kontrolowanie (poprzez ankietywanie studentów, dyskusje z autorami opisów przedmiotów - sylabusów, z prowadzącymi zajęcia) prawidłowego przyporządkowania liczby punktów Europejskiego Systemu Transferu i Akumulacji (ECTS) różnym elementom dydaktycznym danego roku studiów i przedstawianie jej wyników w formie raportu dziekanowi.	Komisja do spraw Jakości Kształcenia na WNHis/Wydziałowe Rady Dydaktyczne	Warto rozważyć włączenie interesariuszy, szczególnie w wypadku zajęć o charakterze praktycznym.	
1.7	Monitoring tematów prac licencjackich i magisterskich przed skierowaniem do zatwierdzenia na Radzie Wydziału	Dyrektorzy instytutów/dobre praktyki		Konieczność stabilizacji formalnej (regulamin) instrumentu wynika także z świadomości merytorycznych kontroli zewnętrznych, których znaczenie w czasie rośnie.

Opracował: dr Marcin Zarzecki

4. Zalecenia naprawcze WNP

Podniesienie jakości kształcenia na WNP jest możliwe poprzez wprowadzenie następujących zmian:

- zmniejszenie liczby studentów na ćwiczeniach, warsztatach i zajęciach o charakterze praktycznym,
- zwiększenie kadry naukowo-dydaktycznej (nowe etaty),
- zwiększenie liczby godzin seminarium licencjackiego i magisterskiego na studiach niestacjonarnych,
- zmotywowanie studentów do wypełniania ankiet oceniających zajęcia (obecnie oceniło zajęcia tylko 19% studentów)
- podniesienie wskaźnika zdawalności egzaminu licencjackiego i magisterskiego w wyznaczonym terminie,
- wprowadzenie rozwiązań organizacyjnych sprzyjających realizacji praktyk pedagogicznych w terminie,
- usprawnienia organizacyjne w zakresie przechowywania dokumentacji z praktyk,
- uzyskanie wsparcia finansowego na pokrycie kosztów praktyk studenckich.

W zakresie bazy dydaktycznej i korzystania z zasobów internetowych w pracy ze studentami należy zwiększyć możliwości dostępu do Internetu w budynku nr 15.

Ponadto proponujemy współpracę z innymi wydziałami UKSW celem wspólnego organizowania konferencji, sympozjów i udziału w projektach badawczych.

5. Propozycja zaleceń w zakresie poprawy jakości kształcenia na rok akademicki 2017/2018

Lp.	Cel	Zakres	Przykładowe sposoby realizacji	Podmiot odpowiedzialny/wykonujący	Termin
1.	Zwiększenie umiędzynarodowienia	wydziały	<p>1. Promowanie wymiany studenckiej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zorganizowanie spotkania informacyjnego dla studentów i doktorantów - opracowanie sposobów promocji wymiany studenckiej - rozwiązanie problemu nadrabiania zaległości w programie studiów przez studentów powracających z wymiany <p>2. Przygotowanie oferty zajęć dla studentów zagranicznych</p> <p>3. Stworzenie warunków do przyjęcia profesorów wizytujących</p> <ul style="list-style-type: none"> - identyfikacja możliwości i barier na wydziale i na uczelni 	Wydziałowa komisja dydaktyczna we współpracy z Działem Współpracy Międzynarodowej oraz samorządami studentów i doktorantów	
2.	Zwiększenie udziału w projektach badawczych studentów, doktorantów i pracowników naukowo-dydaktycznych	wydziały	Zwiększenie dostępu do informacji o projektach wśród społeczności akademickiej	CentiR, BBN, inne jednostki UKSW	
3.	Zwiększenie dostosowania kształcenia do potrzeb rynku pracy	wydziały, SP	Zapoznanie się z listą oczekiwań pracodawców, co do kompetencji twardych i miękkich absolwentów. Realne zwiększenie liczby zajęć lub modyfikacja treści i efektów kształcenia dotychczasowych zajęć dających praktyczne umiejętności.	Wydziałowa komisja dydaktyczna, Wydziałowa Rada Biznesu	
4.	Pełne wykorzystanie wypracowanych na uczelni	wydziały, ogólnouczelniane	1. Weryfikacja Księgi procedur jakości kształcenia – trafności i skuteczności		

	procedur do poprawy jakości kształcenia	jednostki dydaktyczne	zaproponowanych w niej rozwiązań, adekwatności do funkcjonowania jednostek i propozycja zmian 2. Aktualizacja zarządzenia o WSZJK		
5.	Wykorzystanie wyników ankiet oceny zajęć dla poprawy jakości kształcenia	wydziały, ogólnouczelniane jednostki dydaktyczne	Wypracowanie metod promocji ankiety oceny zajęć dokonywanej przez studentów i doktorantów	Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia, wydziałowe komisje i zespoły ds. jakości kształcenia we współpracy z samorządami studentów i doktorantów	
6.	Rozwój kształcenia w zakresie języków obcych		Analiza możliwości rozwoju Studium Języków Obcych (m.in. poprawa warunków lokalowych)		
7.	Zwiększenie kompetencji nauczycieli akademickich	wydziały, ogólnouczelniane jednostki dydaktyczne	Realizowanie projektów mających na celu zwiększenie kompetencji nauczycieli akademickich		
8.					
9.					
10.					